

**Závazné pokyny pro vyplňování statistického formuláře: A (MZ) 1-01: Roční výkaz o činnosti zdravotnických zařízení pro obor**

**domácí zdravotní péče**

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2009. Tento program byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR, v částce 129 ze dne 10. 11. 2008, formou vyhlášky č. 398/2008 Sb., která v příloze 2 obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvem. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výkazy řady A (MZ) 1-01 slouží k získání základních informací o zdravotnických zařízeních a o činnosti jednotlivých oborů z hlediska zajištění a potřeby zdravotní péče, pro zjištění vybraných údajů o zdravotním stavu obyvatelstva. Tyto informace slouží pro zpracování podkladů při stanovení zdravotní politiky státu na různých úrovních řízení a pro hodnocení objemu zdravotní péče.

**Výkaz vyplňuje samostatně každé zdravotnické zařízení (oddělení) domácí zdravotní péče ve všech zdravotnických zařízeních (dále ZJ) bez ohledu na jejich zřizovatele.**

Elektronické šablony pro vyplňování a předávání dat budou k dispozici na webové aplikaci pro jejich sběr: <https://snzr.uzis.cz/cud/index.html>. Pokud nemá ZJ vhodné technické vybavení může výjimečně předat pracovišti ÚZIS ČR vyplněný výkaz v listinné podobě.

**Termín předložení:** laskavě doručte do 15 dnů po ukončení sledovaného období.

Zákon č. 89/1995 Sb. ukládá všem zpravodajským jednotkám povinnost poskytnout úplně, správně, pravdivě a včas požadované údaje pro všechna statistická zjišťování uvedená v Programu statistických zjišťování (viz § 2 - vymezení pojmů, § 10 - program statistických zjišťování a § 26 - správní delikty). Ochrana důvěrných statistických údajů je zaručena výše uvedeným zákonem (viz § 16 - povinnost mlčenlivosti a ochrana důvěrných statistických údajů, § 17 - poskytování důvěrných statistických údajů a § 25 - správní delikty).

**POKYNY PRO VYPLŇOVÁNÍ**

Formuláře výkazu a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na internetových stránkách [www.uzis.cz](http://www.uzis.cz) (NZIS).

Výkazy řady A (MZ) 1-01 jsou sestaveny ve tvaru univerzální matice (tabulky) pro zpracování počítačem. **Při vyplňování platí zásada, že se vyplňují pouze předepsané kolonky. Tam, kde bude údaj nulový, se do**

kolonky uvede pomlčka „-“. Část výkazu, která je začerněná, se nevyplňuje.

**Oddíl I. Pracovníci ve zdravotnictví**

V ř. 11, 12 se sleduje evidenční počet zaměstnanců a počet zaměstnavatelů vybraných kategorií pracovníků. Charakteristika jednotlivých kategorií pracovníků je určena zákonem č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška MZ ČSR č. 77/1981 Sb. byla zrušena v červnu 2004 (vyhláškou č. 393/2004 Sb.).

Vybrané kategorie pracovníků jsou uvedeny ve sl. 1 až 6 (fyzioterapeuti, ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu, všeobecné sestry se specializací, zdravotně-sociální pracovníci a ostatní odborní pracovníci). Podrobnější vysvětlivky k evidenčnímu počtu zaměstnanců, k zaměstnavatelům, ke kategoriím pracovníků a tabulky pro přepočty úvazku jsou uvedeny v samostatných pokynech „METODICKÉ VYSVĚTLIVKY“, které jsou k dispozici na pracovišti ÚZIS ČR a na internetových stránkách [www.uzis.cz](http://www.uzis.cz) (NZIS).

- sl. 2 Fyzioterapeuti - § 24 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 3 ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu - § 5 až § 21a zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 4 ze sl. 3 všeobecné sestry se specializací - § 5 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 5 ze sl. 3 zdravotně-sociální pracovníci - § 10 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 6 Ostatní odborní pracovníci  
Patří sem odborní zaměstnanci oddělení (pracoviště, zařízení), kteří nejsou uvedeni ve sl. 1 až 5.
- ř. 11 ve sl. 2 až 6 se vyplňuje počet fyzických osob pracujících na oddělení (pracovišti) k 31.12.
- ř. 12 přepočtené počty (úvazky k 31.12.) - rovná se součtu úvazků jednotlivých zaměstnanců a zaměstnavatelů k 31.12.  
Přepočet a součet jednotlivých úvazků se počítá na 3 desetinná místa. Do výkazu se přepočtené počty zaokrouhlují na 2 desetinná místa.

*Pozn.: Sledování lékařů (ve sl. 1) bylo vypuštěno, neboť lékaři nemohou poskytovat ošetrovatelskou péči. V oddíle I. sledujeme pouze zaměstnance podle vykonávané činnosti.*

Pokud zařízení zaměstnává THP pracovníky (vč. lékařů manažerů), vykazují se pouze na výkaze E (MZ) 4-01.

ř. 13 smluvní pracovníci (úvazek k 31.12.)  
Do tohoto řádku patří pracovníci, kteří pracují v daném zdravotnickém zařízení, ale nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců ani do počtu zaměstnavatelů vykazující jednotky. Pracují tedy buď:  
- na dohodu (o provedení práce nebo o pracovní činnosti - placeno z ostatních osobních nákladů (OON)),  
- na smlouvu o dílo (dle občanského nebo obchodního zákoníku),  
- jako spolupracující rodinný příslušník,  
- fyzické osoby dočasně přidělené k výkonu práce prostřednictvím zprostředkovatelských agentur práce

ř. 14 Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (včetně smluvních) se uvádí za vykazované období na 2 desetinná místa takto:  
$$\text{= } \frac{\text{součet přepočteného počtu pracovníků celkem (včetně smluvních) za jednotlivé měsíce sledovaného období}}{\text{počet měsíců sledovaného období}}$$

## Oddíl II. Činnost

Zahrnuje i činnost smluvních pracovníků, kterou pro dané zařízení vykonávají.

ř. 21, sl. 1 počet návštěv  
Za jedno ošetření se považuje soubor všech výkonů provedených při ošetřování jedné fyzické osoby na téže pracovišti (v bytě pacienta) při jedné návštěvě pacienta - výkony provádí pracovník agentury domácí zdravotní péče.

ř. 21, sl. 2 ze sl. 1 pouze zdravotní ošetření

ř. 22 počet výkonů hrazených ze zdravotního pojištění (ZP)

ř. 23, sl. 1 počet výkonů nehrazených ze zdravotního pojištění  
Patří sem vedle nehrazených zdravotnických výkonů i úkony z oblasti sociální, hygienické a případně další.

ř. 23, sl. 2 počet zdravotních výkonů nehrazených ze zdravotního pojištění - z ř. 23, sl. 1  
Patří sem ze sl. 1 pouze zdravotní výkony nehrazené ze zdravotního pojištění.

ř. 23, sl. 3 z ř. 23, sl. 1  
Z počtu všech poskytnutých výkonů nehrazených ze ZP (ve sl. 1) se uvádí jen počet těch výkonů, při kterých je současně poskytnuta sociální péče hrazená ze sociálního zabezpečení (= částečně hrazená klientem).

ř. 23, sl. 4 z ř. 23, sl. 1  
Z počtu všech poskytnutých výkonů nehrazených ze ZP (ve sl. 1) se uvádí jen počet těch výkonů, při kterých je současně poskytnuta sociální péče nehrazená ze sociálního zabezpečení (= plně hrazená klientem).

ř. 23, sl. 5 péče hrazená jiným způsobem, tj. samosprávou, nadací, sponzorem, aj.

ř. 24, sl. 1 výkony u pacientů mobilních, kteří jsou dle platného znění textové části seznamu zdravotních výkonů (viz Vykazování kategorií pacientů) zařazeni do kategorie 1 - 3.

ř. 25, sl. 1 výkony u pacientů imobilních, kteří jsou dle platného znění textové části seznamu zdravotních výkonů (viz Vykazování kategorií pacientů) zařazeni do kategorie 4 - 5.

ř. 26, sl. 1 počet zdravotních výkonů poskytovaných všem indikačním i diagnostickým skupinám pacientů, kterým byla indikována domácí zdravotní péče po jednodenní péči (jednodenní chirurgie, aplikace chemoterapie, aplikace krevních derivátů nebo jakýkoli výkon, který vyžaduje pobyt v lůžkovém zdravotnickém zařízení v rozsahu jednoho dne).

## Oddíl III. - Pacienti v domácí péči

sl. 2, 3, 4 věkové skupiny pacientů požadované WHO

Věková skupina:

sl. 2 **0 - 19 let**  
Patří sem pacienti ve věku od narození až do posledního dne před 20. narozeninami.

sl. 3 **20 - 64 let**  
Patří sem pacienti ve věku od 20 let až do posledního dne před 65. narozeninami.

sl. 4 **65 let a více**  
Patří sem pacienti ve věku od 65 let a všichni starší.

ř. 41 celkový počet pacientů v kartotéce domácí zdravotní péče, jimž byla alespoň jedenkrát za sledovaný rok poskytnuta domácí péče

ř. 41, sl. 5 ze sl. 1 muži

ř. 41, sl. 6 ze sl. 1 ženy

ř. 42, 43 uvádí se počet všech indikovaných a poskytnutých DZP (domácí zdravotní péče), za sledovaný rok

v ř. 42 - indikované praktickým lékařem pro dospělé (PL) nebo praktickým lékařem pro děti a dorost (PLDD),

v ř. 43 - indikované ošetřujícím lékařem při hospitalizaci

Součet řádků 42 a 43 se nemusí rovnat počtu pacientů (ř. 41, sl. 1), neboť některý pacient může mít ve sledovaném roce DZP indikovanou vícekrát. Indikace domácí péče od ošetřujícího lékaře u chronických klientů:

1. Pokud má kontinuálně stejný obsah, rozsah i frekvenci, i když je administrativně každý měsíc obnovována, je jedna jediná, i když se opakuje řadu měsíců nebo let v nezměněné podobě, liší se pouze pořadovým číslem formulářů 06.

2. Pokud dojde buď k jedné jediné změně v obsahu, rozsahu i frekvenci, nebo dojde k přerušování domácí péče, např. z důvodu hospitalizace klienta, pak se jedná o novou (další v pořadí) indikaci domácí péče.

ř. 44 až 48 týkají se vybraných skupin nemocí či stavů

- Jeden pacient z ř. 41 může být uveden v řádcích 44 až 48 několikrát, pokud mu byla ve sledovaném roce indikována pro tato onemocnění DZP.
- ř. 44 počet pacientů s chronickým onemocněním v kartotéce domácí zdravotní péče  
Každý pacient je započítáván do ř. 44 pouze jedenkrát (bez ohledu na to kolik chronických nemocí má).
- ř. 46, 47 akutní onemocnění (ř. 46), pooperační stavy, úrazy (ř. 47) - netýká se chronických pacientů uvedených v ř. 44  
V těchto řádcích může být pacient započítán vícekrát, neboť se jedná o počet onemocnění, pro která mu byla indikována DZP.

#### Oddíl IV. - Provoz zařízení

- ř. 71, sl. 1, 2 počet dobrovolných spolupracovníků vykazujícího zařízení domácí zdravotní péče (stav k 31.12)  
sl. 1 - počet fyzických osob,  
sl. 2 - přepočtené počty (úvazky) viz pokyny k I. oddílu (Pracovníci ve zdravotnictví)
- ř. 72 nepřetržitá dostupnost domácí péče - ano = 1, ne = 0  
1 uvede se v případě nepřetržité dostupnosti DZP (kalendářní den)  
0 uvede se v případě omezené dostupnosti (pracovní den).  
Údaje je nutné uvádět v souladu se smluvním ujednáním se zdravotní pojišťovnou.
- ř. 73 působnost DZP v celém okrese - ano = 1, ne = 0
- ř. 74 uvede se 1 (= ano) pokud zařízení má smluvní vztah alespoň s jednou zdravotní pojišťovnou

#### Vazby:

##### Oddíl I.

ř. 14 alespoň jeden sl.  $\neq 0$

Pokud v některém sloupci vyplněn ř. 12 nebo 13, pak v tomtéž sloupci musí být vyplněn i ř. 14 (neplatí naopak).

Pokud ř. 12  $\neq 0$ , pak ř. 11  $\neq 0$  ve stejném sloupci, a naopak, platí pro všechny sloupce

ř. 11  $\geq$  ř. 12, týká se sl. 1 až 6

##### Oddíl II.

ř. 21, sl. 1  $\neq 0$

sl. 1  $\geq$  sl. 2, týká se ř. 21 a 23

sl. 1  $\geq$  sl. 6, týká se ř. 24 až 26

ř. 23, sl. 1 = sl. 2 + sl. 3 + sl. 4

ř. 24, sl. 1 + ř. 25, sl. 1 = ř. 22, sl. 1 + ř. 23, sl. 1

ř. 26, sl. 1 < (ř. 22 + ř. 23), sl. 1

##### Oddíl III.

sl. 1 = sl. 2 + sl. 3 + sl. 4, týká se ř. 41, 44 až 48

sl. 1 = sl. 5 + sl. 6, týká se ř. 41

ř. 41  $\leq$  ř. 44 + ř. 46 + ř. 47 + ř. 48, týká se sl. 1 až 4

ř. 44  $\geq$  ř. 45, týká se sl. 1 až 4

ř. 41, sl. 1  $\neq 0$

ř. 44  $\leq$  ř. 41, týká se sl. 1 až 4

Pokud je některý ze sl. 2, 3, 4 v ř. 46 – 48 nenulový, pak i příslušný sloupec na ř. 41 musí být nenulový.

##### Oddíl IV.

ř. 71, sl. 1  $\geq$  ř. 71, sl. 2

ř. 72, 73, 74, sl. 3

v každém řádku bude uvedena hodnota 1 nebo 0